

Պարույր Սևակ

Հերոսները

Թե չլինե՛ր՝ ինչ որ եղավ,
Ի՞նչ իմանաս, հիմա գուցե
Չրանցքներ էր Չոյան բացել,
Գորովագին մայր էր դարձել
Եվ ապրում էր հաշտ ու խաղաղ,
Թե չլինե՛ր՝ ինչ որ եղավ:
Թե չլինե՛ր՝ ինչ որ եղավ,
Թե մեր կյանքը մնար խաղաղ,
Անշուշտ նրանք՝ կրասնողոնցիք,
Դարձել ուսման գերագանցիկ,
Դարձել էին կամ շինարար,
Արտիստուհի կամ նորարար,
Կերտել էին և կառուցել,
Խորունկ երգեր բանաստեղծել -
Հայտնի դարձել կյանքում խաղաղ,-
Թե չլինե՛ր՝ ինչ որ եղավ:
...Հիմա գուցե մեր աշխարհում
Արհավիրքից հավետ հեռու,
Մի նոր Չոյա, անհայտ դեռ մեզ,
Դեռ դեռատի, համեստ ու հեզ,
Դասագրքերն է իր թերթում:

Ի՞նչ իմանաս, գուցե հիմա
Մեկ այլ աղջիկ՝ մի Չայկինա,
Իր պատմության դասն է թերթում:
Ատելության հուրը սրտում,
Աչքերի մեջ մոլուցք ու մեզ՝
Գուցե հիմա մի նոր Օլեգ
Ֆադեևի գիրքն է կարդում...
Հագար Հունան ու Մատրոսով
Աշխատում են, գործում այսօր,
Քար են տաշում ու հունձ անում,
Խաղող ճնլում տաք հնձանում,
Հնոցների դեմ կատաղի
Ձև են տալիս շեկ մետաղին,
Սովորում են, գործում անդուլ,
Կարոտում են, սիրում, խանդում...
Եվ մեզանից, հավանաբար,
Շատ շատերը նրանց գիտեն.
Մեկրս մեկի թևն է մտել,
Ջրուցել է մտերմաբար,
Վստահել է, սիրտը բացել:
Եվ մեր մտքով չի էլ անցել,
Թե աղջիկը այս դեռատի
Չայկինա է սրտի խորքում,
Թե կրծքի տակ այս խառատի
Կոշեվոյի սիրտն է գարկում,
Թե կոլխոզնիկ այս պարզ տղան,
Որ անցնում է ծով դաշտերով,
Մի Հունան է, մի Գաստելլո...
Մենք չենք հիշում: Հարկ էլ չկա:
Բայց - երեկվա փառքը վկա -

Մեր թշնամին թե՛ սոռանա,
Իրեն վրա թող չարանա...

03.IV.1951թ.

Երևան